

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Voorschool De Ommewending

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 13 december 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 13 oktober 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Peuteropvang de Papegaaitjes.

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle gemeenten die geld krijgen voor het voorkomen van onderwijsachterstanden. Naar aanleiding van signalen over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Peuteropvang de Papegaaitjes hebben we een onderzoek uitgevoerd op deze voorschool.

Wat gaat goed?

We zien dat er bij Peuteropvang de Papegaaitjes aandacht is voor de inrichting van de ruimte en zien bijvoorbeeld speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers hebben dagelijks contact met de ouders bij de breng- en haalmomenten en plannen daarnaast regelmatig overlegmomenten in om over de ontwikkeling van de peuters te praten. In overleg met de ouders dragen zij informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van de peuteropvang legt verantwoording af aan de gemeente over het aantal kinderen en de duur van het aanbod.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. Het programma, waarmee de brede ontwikkeling van de peuters gestimuleerd kan worden op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen, wordt niet volledig gebruikt.

Kinderopvangorganisatie:
de Apenrots Westerbroek B.V.

Peuteropvang de Papegaaitjes
LRK-nummer: 101272911

Totaal aantal doelgroepeuters: 4

Daardoor wordt te weinig rekening gehouden met wat de peuters nodig hebben. Zij stimuleren wel de ontwikkelingen van de peuters, maar hebben daarbij te weinig aandacht voor de opbouw in spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen.

De pedagogisch medewerkers houden niet goed bij hoe het met een peuter gaat. Daardoor wordt er te weinig rekening gehouden met de verschillen tussen de peuters.

De pedagogisch medewerkers stimuleren ouders te weinig om thuis ook met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op de peuteropvang aan de orde komen.

De leiding van de peuteropvang brengt niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar de basisschool gaan. Er worden geen doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden (spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen) zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode. Dit is zowel op individueel, groepsniveau als op locatieniveau van belang.

De leiding van de peuteropvang werkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie, maar dit gaat te langzaam. Er is nu geen plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden.

Vervolg

Het is van belang dat er snel duidelijkheid komt en ontwikkeling in gang wordt gezet op alle gebieden: het aanbod voor de peuters, zicht op ontwikkeling, educatief handelen, de samenwerking met de basisscholen, ontwikkelingsresultaten en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

In juli 2024 zullen wij een vervolgonderzoek uitvoeren bij Peuteropvang de Papegaaitjes.

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van Peuteropvang de Papegaaitjes.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerker en locatiemanager (tevens pedagogisch coach). Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de pedagogisch medewerker van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Peuteropvang de Papegaaitjes.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Peuteropvang de Papegaaitjes als Kan beter. Alle standaarden zijn als Kan beter gewaardeerd.

Context

Peuteropvang de Papegaaitjes, onderdeel van Kindcentrum de Apenrots, is gevestigd in basisschool de Ommewending en heeft 14 kindplaatsen. De peuteropvang is tijdens schoolweken geopend op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30 tot 12.30 uur. In schoolvakanties is de peuteropvang gesloten.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 15 november 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden tekortkomingen vertoonden.

- Pedagogisch klimaat: opleidingsplan VE en inzet pedagogisch beleidsmedewerker VE;
- Personeel en groepen: urenberekening pedagogisch beleidsmedewerker en inzichtelijkheid urenberekening;
- Veiligheid en gezondheid: ontbreken gezondheidsrisico en maatregel;
- Ouderrecht: inspanningen instellen oudercommissie en ouders actief betrekken bij onderwerpen waarop adviesrecht geldt.

In het rapport van de GGD heeft de toezichthouder dit verder toegelicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Peuteropvang de Papegaaitjes.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP6 Samenwerking	•		

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers maken geen gebruik van een volledige vve-methode. Hierdoor is er geen sprake van een integraal aanbod waarmee de ontwikkeling van de peuters volledig wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers daardoor onvoldoende doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op enkele ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Doordat de onderdelen motoriek en spraak/taal ontbreken kunnen ze onvoldoende na gaan waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn.

De peuteropvang gebruikt de observatiegegevens niet in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod.

De pedagogisch medewerkers hebben wel vaste momenten in het jaar waarbij ze de algemene ontwikkeling van de peuters met de ouders bespreken.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

We waarderen de standaard pedagogisch-educatief handelen als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Tijdens de observatie constateerden we dat er opdrachten worden gegeven, er sprake is van een heldere uitleg en een afwisseling van vrij en begeleid spel. Ook stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan is het educatief handelen. De pedagogisch medewerkers werken nog niet opbrengstgericht en stellen geen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Het aanbod wordt nu onvoldoende gestructureerd. Ze gaan eveneens niet na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Kan beter.

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor alle peuters is er sprake van een 'warme overdracht'.

De peuteropvang en de basisschool zorgen nog niet voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. De doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind kan beter. Nu zijn er alleen afspraken over de gezamenlijke organisatie van activiteiten zoals vieringen.

De peuteropvang ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. Zo vragen zij actieve deelname van ouders bij activiteiten.

Het is de wens van de peuteropvang om ook themabrieven op te stellen met daarin welke woorden, liedjes en activiteiten die aan bod zijn gekomen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. Op dit moment beperken de nieuwsbrieven zich nog tot algemene informatie over de activiteiten en eventuele bijzonderheden.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

De peuteropvang heeft nog geen concrete verwachtingen over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool weet daardoor niet of de peuters voldoende ontwikkeling hebben doorgemaakt voordat ze naar de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur	•		
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als Kan beter.

De houder van de peuteropvang heeft een pedagogisch beleidsplan opgesteld. Hierin is nog niet opgenomen hoe de kwaliteit van de opvang wordt bewaakt. Eveneens ontbreekt het aan doelen en een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg.

Het pedagogisch-educatief handelen wordt informeel bekeken, maar niet in kaart gebracht. Ouders worden informeel bevroegd op hun tevredenheid, maar de peuteropvang neemt op basis van deze evaluaties nog niet planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers werken aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. We constateren dat de peuteropvang werkt vanuit een transparante cultuur, de houder en de pedagogisch medewerkers hebben een open contact en bespreken alles met elkaar.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is een sterkere sturing vanuit de leidinggevende op de kwaliteitsverbetering. Door concrete doelen te stellen en een tijdspad te koppelen aan bijvoorbeeld het nemen van een beslissing over de keuze van een vve-methode en bijbehorend observatie-instrument. Ander punt is het vastleggen van afspraken, veel wordt informeel besproken maar niet vastgelegd. Voor de continuïteit is het van belang dat bijvoorbeeld ook invalkrachten weten wat de bedoeling is (algemene afspraken, maar ook voorbereidingen of een dag-/weekplanning).

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Kan beter.

De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij vooral over het aantal doelgroeppeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. Er zijn nog geen concrete, realistische en meetbare resultaatafspraken gemaakt over wat er bereikt moet zijn aan het einde van de voor- en vroegschoolse periode en hoe de aanlevering van alle gegevens plaats dient te vinden. We dagen de peuteropvang en partners dan ook van harte uit hier definitief en eenduidig werk van te maken.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Zoals die vrijdag ook besproken zijn we ons bewust van de kwetsbaarheid doordat er nog geen passend kindvolgsysteem is. En er op die manier te weinig op papier staat. En zo het voor vervangers/ buitenstaanders niet helder is.

We zijn op dit moment bezig met een passend kindvolgsysteem. Dit zal er voor zorgen dat alles veel "duidelijker" word. En beter meetbaar.